

**ANALIZA DE IMPACT ÎN PROCESUL DE FUNDAMENTARE
a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative**

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza de impact în procesul de fundamentare a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative
Data:	22 februarie 2023
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Justiției
Subdiviziunea:	Direcția de elaborare acte normative
Persoana responsabilă și datele de contact:	Adriana Dodon, Consultant principal Tel.: 022 20 14 27 Email: adriana.dodon@justice.gov.md

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

Încrederea în actul de justiție reprezintă un element indispensabil al unui stat de drept, o condiție esențială pentru o societate democratică în care supremația legii și respectarea drepturilor și libertăților omului reprezintă valori supreme garantate de stat.

Exercițiul de evaluare extraordinară a judecătorilor și procurorilor nu poate avea o finalitate viabilă, fără ca mecanismele de evaluare a performanțelor și de răspundere disciplinară existente să fie îmbunătățite, în sensul alinierii la standardele unei justiții independente și echitabile.

Prezenta analiză de impact urmează a se concentra pe două aspecte importante și interdependente una de alta. Prima vizează mecanismul de funcționare a Inspecției Procurorilor fiind o subdiviziune în cadrul Procuraturii Generale, iar cea de-a doua se referă la comasarea Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor (Colegiul de selecție) și a Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor (Colegiul de evaluare) din cadrul Consiliului Superior al Procurorilor (CSP).

Configurația actuală a Inspecției Procurorilor ca o subdiviziune din cadrul Procuraturii Generale presupune o lipsă de autonomie financiară și statutară față de Procurorul General, în timp ce standardele impun ca toate procedurile referitoare la răspunderea disciplinară să fie gestionate în totalitate de CSP prin intermediul organelor sale specializate. Problema subordonării Inspecției Procurorilor la Procuratura Generală a fost analizată de Grupul statelor împotriva corupției (GRECO) în cadrul celei de-a patra runde de evaluare care menționa că: „186. [...] EEG își exprimă îngrijorarea că dependența statutară și bugetară față de Procurorul General poate conduce la o autocenzură în cazurile sensibile. [...] GRECO recomandă adoptarea unor măsuri suplimentare pentru consolidarea obiectivității, eficienței și transparenței cadrului legislativ și instituțional privind răspunderea disciplinară a procurorilor.”

În ceea ce privește funcționarea celor două colegii din cadrul CSP, responsabile de selecția și evaluarea performanțelor procurorilor considerăm că, în principiu, atribuțiile exercitate sunt similare. Acest lucru se poate lesne observa în partea în care acestea (atribuțiile) se suprapun după numirea în funcție a procurorilor și în cadrul procedurii de avansare în funcție. Se atestă o dublare de competențe dintre cele două colegii implicate în procesul de selecție și ulterioara promovare în funcție a procurorilor.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Procesul de evaluare extraordinară a procurorilor nu poate avea loc, iar dacă va avea loc nu va avea o finalitate scontată dacă, problema dependenței Inspecției Procurorilor față de Procuratura Generală nu va fi soluționată, în contextul în care sistemului procuraturii îi este caracteristică subordonarea ierarhică.

O dovadă a acestui fapt sunt constatările experților contractați de Consiliul Europei care, în discuțiile purtate cu reprezentanții din sistemul procuraturii la întocmirea Documentului tehnic „Revizuirea cadrului legislativ național privind răspunderea disciplinară a procurorilor în Republica Moldova” din martie 2021 menționau că în pofida prevederilor ce impun ca CSP să trimită în adresa Inspecției Procurorilor sesizările depuse, acestea sunt transmise de fapt la Procurorul General care ulterior le repartizează inspecției. În opinia experților această practică demonstrează odată în plus că în acest mod se consolidează subordonarea inspecției față de Procurorul General. În altă ordine de idei, inițierea unei proceduri disciplinare în fața inspecției poate avea loc și la solicitarea Procurorului General, ceea ce în sine nu ar presupune un lucru impropriu, însă subordonarea procurorilor pe linie ierarhică și organizarea inspecției în cadrul Procuraturii Generale pune problema existenței unui conflict de interese, mai ales că acesta este și membrul CSP.

Potrivit Sondajului „Percepția judecătorilor, procurorilor și avocaților privind reforma în justiție și combaterea corupției” realizat în 2020 de Centrul de Resurse Juridice din Moldova, mai mult de 37% din procurori consideră că Inspecția Procurorilor trebuie să fie o instituție autonomă în cadrul CSP, iar 27 % din cei intervievați sugerează că inspecția nu este eficientă din motiv că nu are o suficientă autonomie în raport cu Procuratura Generală. Întrebați referitor la cât de bun este mecanismul de tragere la răspundere disciplinară a procurorilor, 34 % din respondenți au catalogat prezentul mecanism, ca fiind neadecvat. Prin urmare, din studiul analizat nu se indică un nivel înalt de încredere în mecanismul de răspundere disciplinară a procurorilor.

În rândul persoanelor și entităților afectate putem enumera candidații la funcția de procuror, procurorii în funcție care sunt periodic evaluați și cei care optează pentru o promovare într-o funcție superioară, persoanele deferite justiției care ar putea fi grav afectate de lipsa de coerență în cadrul procedurii de evaluare a procurorilor și în cazul examinării cauzelor disciplinare.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Potrivit art. 52 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură (în continuare – Legea nr. 3/2016), Inspecția procurorilor este o subdiviziune a Procuraturii Generale. Inspecția procurorilor este condusă de un inspector-șef și este subordonată direct Procurorului General. Structura și atribuțiile Inspecției procurorilor sunt stabilite prin regulament aprobat de Procurorul General. Premergător adoptării Legii nr. 3/2016, Comisia de la Veneția în Avizul asupra proiectului Legii cu privire la Procuratură, menționa la pct. 125 că Inspecția procurorilor

ar trebui să fie subordonată CSP-ului și nu Procuraturii Generale și recomanda autorilor să revizuiască aceste aspecte la standardele de independență și autonomie.

De asemenea se atestă o creștere exponențială a numărului de sesizări depuse la Inspecția procurorilor. Astfel, pe parcursul anului 2022, conform competenței stabilite în art.52 alin.(6) din Legea nr.3/2016, după înregistrarea prealabilă la CSP, Inspecția procurorilor a examinat 426 de sesizări cu privire la preținse abateri disciplinare săvârșite de către procurori, ex-procurori și alt personal detașat în procuraturile specializate. Monitorizarea fenomenului în dinamică, a scos în evidență faptul că, cu fiecare perioadă de raport, numărul sesizărilor privind faptele ce pot constitui abateri disciplinare, verificate de Inspecția procurorilor, este într-o continua ascensiune, iar creșterea procentuală a acestora în raport cu perioada anului 2008 este de 305%. Din cele 426 sesizări înregistrate la Inspecția procurorilor, 25 sesizări au fost restituite autorilor, de către inspectori, din motivul nerespectării condițiilor de formă și de conținut. Ținem să reiterăm și numărul mare de procurori care potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 78/2010 sunt în număr de 720.

Raportând spre exemplu numărul de judecători potrivit Legii nr. 514/1995 este de 504 unități, Inspecția judecătorilor potrivit Legii nr. 947/1996 este de constituită din 7 inspectori. Prin urmare considerăm judicioasă soluția propusă de a majora numărul de inspectori cu 3 unități.

Pe de altă parte în ceea ce privește competențele Colegiului de evaluare și Colegiul de selecție constatăm că acestea sunt similare. Astfel, potrivit art. 87 alin. (1) literele a)-f) din Legea nr. 3/2016 Colegiul de selecție examinează dosarele și actele prezentate de procurorii care solicită numirea în funcția de procuror-șef sau adjunct al procurorului-șef ori promovarea într-o funcție superioară, organizează și desfășoară interviuri cu participanții la concurs. Subsecvent, potrivit art. 22 alin. (4) din Legea nr. 3/2016, procurorul în funcție care dorește un transfer sau o promovare poate fi înscris în Registrul dacă în ultimii doi ani până la depunerea cererii de înscriere în Registrul a fost supus evaluării performanțelor. Procurorul care dorește o numire în funcția de procuror-șef sau de adjunct al procurorului-șef poate fi înscris în Registrul dacă în ultimii doi ani până la depunerea cererii de înscriere în Registrul a fost supus evaluării performanțelor. Prin urmare, înscrierea procurorului în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante pentru ocuparea unei funcții ierarhic superioară, este condiționată anticipat de obligativitatea evaluării performanțelor procurorilor de către Colegiul de evaluare.

În altă ordine de idei, făcând o analiză a activității colegiilor CSP se atestă că în perioada ianuarie-decembrie 2018, Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor a desfășurat 14 ședințe și a evaluat în mod ordinar și extraordinar 159 de procurori. Din numărul total de 159 de procurori evaluați în 2018, 56 au fost evaluați în mod extraordinar, iar 103 în mod ordinar.

În perioada ianuarie-decembrie 2019, Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor a desfășurat 6 ședințe și a evaluat în mod ordinar 22 de procurori, iar 16 au fost evaluați în mod extraordinar, în legătură cu intenția de a fi înscrși în registrul candidaților la funcțiile vacante de procuror și de participare ulterioară la concursurile pentru cariera de procuror. În 2020, Colegiul de evaluare s-a convocat în 8 ședințe în cadrul cărora au evaluat 71 de procurori în mod extraordinar, iar 20 în mod ordinar. În 2021 au fost organizate 9 ședințe în cadrul cărora au fost evaluați 95 de procurori.

În plan comparativ Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor în 2018 s-a convocat în 16 ședințe în cadrul cărora au fost supuși procedurii de selecție 112 procurori, în 2019: 9 ședințe și selectați 60 de candidați, în 2020: 8 ședințe și selectați 76 de candidați; în 2021: 6 ședințe și selectați 35 de candidați. Se atestă astfel că pe parcursul anilor 2018-2021 numărul ședințelor în fiecare an este în descreștere reprezentând o medie de mai puțin de o ședință pe lună. Prin urmare, rezonabilitatea și oportunitatea creării unui colegiu unic cu competențe în domeniul selecției, carierei și evaluării procurorilor este determinată de dinamica activității,

sporirea eficienței și a randamentului activității membrilor colegiului, specificul similar al activității acestora, precum și necesitatea reducerii cheltuielilor pentru remunerare.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Dependența statutară, bugetară și funcțională a Inspecției procurorilor față de Procuratura Generală a fost stabilită odată cu adoptarea Legii nr. 3/2016. Acest mecanism de funcționare generează un șir de probleme legate de lipsa de independență și încredere în obiectivitatea inspectorilor atât timp cât aceștia se subordonează în mod direct Procurorului General, or procedura de evaluare disciplinară trebuie să fie în mod integral sub egida CSP-ului. O eventuală lipsă de intervenție pe acest segment, va determina perpetuarea stării de lucruri existente la moment și ar diminua șansele unei reforme veritabile în procesul de răspundere disciplinară a procurorilor. Continuarea funcționării celor două colegii (Colegiul de selecție și Colegiul de evaluare) în mod distinct presupune în esență dublarea sarcinilor care ar putea de altfel fi optimizate, dublarea numărului de personal responsabil de procese similare și prin urmare o remunerare dublă.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul juridic actual este constituit din următoarele acte normative:

1. Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură;
2. Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică;
3. Legea nr. 270/2018 cu privire la sistemul unic de salarizare în sectorul bugetar;
4. Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea CSP nr.12-225/16 din 14.09.2016;
5. Regulamentul Procuraturii, aprobat prin Ordinul Procurorului General nr. 33/3 din 3.05.22;
6. Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor aprobat prin Ordinul Procurorului General nr. 19/35 din 29.07.2016;
7. Regulamentul cu privire la Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor și procedura de selecție și carieră a procurorilor, aprobat prin Hotărârea CSP nr.12-14/17 din 23.02.2017;
8. Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor și modul de evaluare a performanțelor procurorilor, aprobat prin Hotărârea CSP nr. 12-256/16 din 22.12.2016;
9. Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea CSP nr.12-228/16 din 14.09.2016;
10. Regulamentul privind conținutul și procedura de depunere a sesizării cu privire la abaterea disciplinară comisă de procuror aprobat prin Hotărârea CSP nr.12-240/16 din 29.09.2016.

Cu referire la **documentele de politici** relevante, menționăm:

Strategia privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022–2025, aprobată prin *Legea nr. 211/2021* care la acțiunea:

„1.2.4. Îmbunătățirea mecanismului de răspundere disciplinară a judecătorilor și a procurorilor”, se urmărește:

- excluderea Inspecției procurorilor din subordinea Procuraturii Generale prin atribuirea statutului de organ specializat autonom al Consiliului Superior al Procurorilor;

- evaluarea independentă a practicilor Inspecției procurorilor și ale Colegiului de disciplină și etică a procurorilor și a procedurilor de examinare a faptelor care constituie abateri disciplinare.

„1.1.3. Sporirea independenței sistemului Procuraturii și fortificarea capacităților Consiliului Superior al Procurorilor” se urmărește modificarea cadrului legal privind activitatea CSP în partea ce ține de:

- componența Consiliului Superior al Procurorilor;
- durata mandatului (uniformizarea cu durata mandatului CSP);
- reducerea termenului mandatului președintelui CSP în vederea excluderii suprapunerii cu durata mandatului în calitate de membru al Consiliului Superior al Procurorilor;
- echilibrarea nivelului de salarizare a membrilor din rândul procurorilor etc;
- delimitarea clară a atribuțiilor CSP de reprezentare a corpului de procurori și de garant al independenței acestora, inclusiv ce țin de cariera procurorilor, de atribuțiile care revin Procuraturii Generale (procesuale, de administrare, de formulare și implementare a politicilor penale ale statului);
- instituirea mecanismului de contestare a hotărârilor CSP la Curtea Supremă de Justiție, cu excluderea dublului grad de jurisdicție.

„1.1.4. Perfecționarea sistemului de selecție și promovare a judecătorilor și procurorilor”:

- modificarea cadrului legal în vederea consolidării colegiilor de selecție și evaluare a performanțelor procurorilor;
- modificarea actelor normative interne ale Consiliului Superior al Procurorilor în vederea îmbunătățirii procedurii și criteriilor de selecție, evaluare și promovare a procurorilor pe bază de merit și în mod transparent;
- evaluarea independentă a implementării noilor proceduri și criterii de selecție și evaluare a procurorilor.

Planul de activitate al Guvernului pentru anul 2023 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023 stabilea la acțiunea:

„8.19 Modificarea cadrului normativ în vederea consolidării colegiilor de selecție și evaluare a performanțelor procurorilor;”

„8.20 Eficientizarea mecanismelor privind răspunderea disciplinară a procurorilor și activitatea Inspecției Procurorilor.”

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Guvernul și-a propus ca mecanismul de evaluare a performanțelor procurorilor și răspunderea disciplinară a acestora să fie modificate în vederea ajustării la recomandările făcute de GRECO în cadrul celei de-a patra runde de evaluare.

Prin urmare se urmărește atingerea următoarelor obiective:

- îmbunătățirea mecanismului de evaluare și selecție a procurorilor prin reglementarea clară și previzibilă a criteriilor de evaluare/selecție a procurorilor;
- optimizarea activității celor două colegii (Colegiului de selecție și a Colegiului de evaluare) prin comasarea acestora.

- asigurarea aprecierii obiective și echidistante a candidaților la funcția de procuror sau, după caz, a procurorilor în funcție;
- revizuirea criteriilor de răspundere disciplinară a procurorilor și clarificarea unora din ele în vederea excluderii caracterului vag al formulării;
- oferirea autonomiei Inspecției procurorilor în cadrul CSP.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

În eventualitatea unei lipse de intervenție în cadrul normativ, starea de lucruri actuală din sistemul procuraturii va persista ceea ce ar reduce la zero efectele unei veritabile reforme în cadrul sistemului procuraturii, în special, și a justiției, în general. Toate eforturile depuse de Guvern în realizarea dezideratului unei justiții echitabile și juste urmează a se limita la anumite modificări superficiale, fără a clarifica problemele deja identificate în cadrul procedurilor de răspundere disciplinară. Lipsa unor intervenții de ordin legislativ în materia îmbunătățirii sistemului procedurilor de răspundere disciplinară a procurorilor va constitui și un eșec în realizarea agendei europene pe care statul și-a propus să o urmeze. Așa cum se menționa la pct. 1 lit. e) transferarea Inspecției procurorilor din subordinea Procuraturii Generale prin atribuirea statutului de organ specializat autonom al Consiliului Superior al Procurorilor este una din măsurile necesare a fi implementate de Republica Moldova.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țințesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligatii ce se doresc să fie aprobate

Proiectul de lege propus pentru consultare se axează, în principal, pe următoarele aspecte:

- transferarea Inspecției procurorilor din subordinea Procuraturii Generale în cea a CSP în calitate de organ specializat autonom;
- comasarea Colegiului de evaluare și a Colegiului de selecție prin constituirea unui singur colegiu care va include atribuțiile celor două entități;
- revizuirea componenței CSP;
- modificarea modului de revocare din funcția de membru al CSP;
- reducerea mandatului președintelui CSP;
- revizuirea listei de temeuri pentru atragerea la răspundere disciplinară a procurorilor;
- modificarea termenului de prescripție în interiorul căruia persoana poate fi cercetată în vederea stabilirii unei încălcări disciplinare;
- modificarea modului de contestare a hotărârilor Colegiului de disciplină și etică.
- oferirea membrilor inspecției procurorilor a statutului de demnitate publică.

Odată cu reconfigurarea Inspecției procurorilor și oferirea autonomiei în cadrul CSP se impune modificarea statutului personalului respectivei entități. La fel ca inspectorii judecătorești se propune ca inspectorii procurori să dețină funcții de demnitate publică. Această modificare implică intervenții în Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică și Legii nr. 270/2018 cu privire la sistemul unic de salarizare în sectorul bugetar.

În partea ce ține de reformarea activității inspecției procurorilor, proiectul propune și alte aspecte de consolidare a capacităților inspectorilor procurori, precum: evaluarea performanțelor și instituirea mecanismului de răspundere disciplinară a acestora.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare	
Soluția pentru care se optează este de a modifica Legea nr. 3/2016 așa cum s-a explicat la punctul precedent, prin crearea unui Colegiu unic responsabil de selecția și evaluarea performanțelor procurorilor, și prin transferul Inspecției procurorilor din cadrul Procuraturii Generale în cadrul CSP. O altă opțiune în vederea atingerii dezideratului enunțat la punctele anterioare (de a îmbunătăți mecanismul de răspundere disciplinară a procurorilor) a constituit-o instituirea Inspecției procurorilor în calitatea de autoritate autonomă, independentă atât față de PG, cât și față de CSP. Chiar dacă la o primă fază de analiză această soluție pare a fi una reușită în vederea excluderii oricărei alte influențe din partea CSP, acest lucru nu pare a fi unul practic, dată fiind dimensiunea și volumul de muncă relativ mic al inspecției raportat la costurile suplimentare care ar fi necesare implementării. O altă soluție este perpetuarea stării de fapt existente la moment, prin lipsa de intervenție în cadrul normativ. Considerăm că o astfel de soluție nu este fezabilă în măsura în care Guvernul prin adoptarea planurilor de acțiuni și a agendei europene și-a trasat drept obiective precise de a modifica anume aceste două aspecte. În plus cele două intervenții principale în Legea nr. 3/2016 au fost analizate și de către partenerii de dezvoltare ai Republicii Moldova. Prin urmare, transferul Inspecției procurorilor din componența Procuraturii Generale va spori în mod semnificativ independența și obiectivitatea acestui organ în cadrul procedurii disciplinare. În plus o astfel de configurare a Inspecției procurorilor în cadrul CSP este valabilă în măsura în care și Inspecția judecătorilor este un organ specializat din subordinea Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), care are un rol similar în cazul procedurilor disciplinare inițiate în privința judecătorilor. Autonomia Inspecției judecătorilor din cadrul CSM nu a fost pusă la îndoială de această reglementare și prin urmare nu ar exista motive să apară îngrijorări din acest punct de vedere dacă o măsură similară ar fi adoptată pentru Inspecția procurorilor.	
4. Analiza impacturilor opțiunilor	
a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate	
Starea de lucruri actuală presupune: ▪ tolerarea proceselor confuze de examinare a încălcărilor disciplinare în cadrul CSP; ▪ dublarea competențelor celor două colegii și pe cale de consecință utilizarea ineficientă a resurselor statului; ▪ lipsa de independență și autonomie a Inspecției procurorilor în situația în care CSP este responsabil de întreg procesul disciplinar în privința procurorilor.	
b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea	
Remarcăm că, pentru bugetul de stat partea ce vizează transferul Inspecției procurorilor de la PG la CSP nu se va înregistra un impact financiar. Se propune ca linia de buget alocată PG să fie transferată CSP. În plus pentru transferul Inspecției de la Procuratura Generală la	

CSP vor fi necesari aproximativ 1302378,00 lei, pentru asigurarea logistică a inspecției (calculatoare, imprimante, mobilier, mașină de serviciu etc.).

Pentru salarizarea inspectorilor procurori la moment potrivit Legii nr. 270/2018 cu privire la sistemul unic de salarizare în sectorul bugetar sunt alocate 2.225,2 lei. Deși se propune modificarea statutului inspectorilor procurori din persoane cu funcții publice cu statut special în cea de demnitate publică (din raționamentele expuse anterior), pentru remunerarea acestora nu va fi necesară alocarea mijloacelor financiare suplimentare. Modificarea statutului inspectorilor procurori va implica operarea, în Legea nr. 270/2018, a unor modificări tehnice, prin excluderea prevederilor ce țin de salarizarea inspectorilor procurori din anexa nr. 3 și includerea acestora în anexa nr. 4 a legii respective.

Avînd în vedere că misiunea și sarcinile inspectorilor procurori sunt similare inspectorilor judecători, diferența constînd doar în subiectul referit unei proceduri disciplinare, se propune echivalarea statutului acestora și din perspectiva remunerării.

Propunerea ajustării remunerației inspectorilor procurori la remunerația inspectorilor judecători nu va reclama cheltuieli bugetare suplimentare. Or, în prezent, în calitate de funcționari publici, avînd și spor pentru performanță, salariul inspectorilor procurori nu diferă substanțial de salariul inspectorilor judecători. Respectiv, pentru salarizarea 6 inspectori procurori (dintre care 1 Inspector-șef) vor fi necesare 2 145,2 lei anual. Fondul de salarizare a inspectorilor procurori, urmînd a fi transferat de la Procuratura Generală la Consiliul Superior al Procurorilor. Însă prin proiectul de lege propunem majorarea numărului de inspectori de la 6 la 9 din motivele descrise anterior. Prin urmare pentru salarizarea suplimentară a 3 inspectori vor fi necesare alocarea a aproximativ 735455 lei.

Cu referire la Colegiile CSP, la momentul actual, fiecare colegiu din cadrul CSP este constituit din 7 membri: 5 (procurori) + 2 (reprezentanți ai societății civile). Membrii din cadrul societății civile beneficiază de o indemnizație în mărime de 50% din salariul mediu al membrilor din cadrul CSP din rîndul procurorilor. Pe de altă parte membrii colegiilor din rîndul procurorilor beneficiază doar de o reducere a volumului de muncă pe perioada mandatului.

În ceea ce privește constituirea unui singur colegiu responsabil de selecția și evaluarea performanțelor procurorilor se propune ca acesta să fie format din 9 membri: 6 (procurori) + 3 (reprezentanți ai societății civile). Însă în același timp pentru a spori atractivitatea funcției de membru al noului colegiu și pentru a acorda o remunerație proporțională volumului de muncă se propune acordarea unei indemnizații pentru fiecare ședință desfășurată de către colegiu. Se propune ca mărimea indemnizației să fie calculată după modelul celei stabilite pentru membrii colegiului din cadrul CSM, și anume 1/10 din salariul președintelui CSP. Totodată, fiind conștienți că volumul de muncă al noului colegiu, urmează să crească proporțional, se propune ca limita maximă de ședințe lunare care urmează a fi remunerate să fie de 4. Se impune precizarea că colegiul ar putea să se întrunească în mai multe ședințe dacă situația o va impune, însă remunerarea va fi calculată în limita a 4 ședințe. Acest lucru va determina și o programare eficientă a chestiunilor care urmează a fi decise în cadrul colegiului, dar și o remunerare adecvată pentru eforturile membrilor colegiului. Nu în ultimul rînd, propunem o remunerare echilibrată și pentru membrii Colegiului de disciplină, or prevederile incluse la art. 83 alin. (11¹) din Legea nr. 3/2016 au aplicabilitate generală referindu-se la toate colegiile CSP.

De asemenea, se propune a stabili o marjă de apreciere în limita căreia PG va reduce volumul de muncă al procurorilor care exercită și mandatul de membru al colegiului.

Sub formă de cheltuieli va fi necesară alocarea anuală a sumei de 3 043,5 mii lei. Precizăm că suma reprezintă plafonul indemnizației calculat din numărul maxim de ședințe pentru care se vor achita indemnizații.

$16 \text{ membri} * 34\,850 \text{ lei} * 1/10 * 4 \text{ ședințe} * 12 \text{ luni} = 2\,676,4 \text{ mii lei} - \text{indemnizația}$

2 676,4 mii lei * 29% = 776,1 mii lei - contribuții de asigurări sociale de stat În total: 3 043,5mii lei (2 676,7 mii lei + 776,1 mii lei).	
b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea	
Nu au fost analizate opțiuni alternative.	
c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizate în acesta	
Din cauza eventualului volum de muncă mai mare decât cel preconizat pe care îl va avea noul colegiu, ar fi analizată și soluția detașării membrilor procurori, însă acest aspect ar presupune o sarcină mai mare pentru ceilalți procurori din sistem. O altă alternativă ar fi majorarea membrilor în cadrul colegiului de la 7 la 14, adică prin sporirea numărului de reprezentanți ai procurorilor, însă fără o detașare permanentă.	
d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi	
Nu este cazul.	
<u>Concluzie</u> e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați	
Având în vedere argumentele expuse <i>supra</i>, inclusiv beneficiile care vor fi obținute, considerăm că opțiunea propusă este unica fezabilă și proiectul urmează a fi susținut și adoptat.	
5. Implementarea și monitorizarea	
a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare	
Pentru implementarea opțiunii alese este necesar de a modifica Legea nr. 3/2016. Însă, ulterior CSP și PG vor trebui să-și ajusteze cadrul normativ intern, urmând a fi modificate regulamentele de activitate ale Inspecției procurorilor și a Colegiului de etică și disciplină, precum și elaborat/aprobat regulamentul colegiului nou format	
b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea	
Indicatorii de performanță sunt: -numărul de dosare disciplinare examinate; -reducerea numărului de hotărâri pe dosare disciplinare contestate pe temeiuri de procedură;	

-creșterea numărului de hotărâri menținute de CSP și instanțele de judecată pe dosarele disciplinare;
-creșterea gradului de încredere în sistemul răspunderii disciplinare a procurorilor.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Primele schimbări în sistem se vor resimți în decurs de 1 an, cu atingerea maximului efect în decurs de 2-3 ani odată cu procedura de evaluare extraordinară a procurorilor.

Monitorizarea implementării se va face prin analiza ex post a legii și prin studii de cercetare, sondaje evaluări externe etc.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Consiliul Superior al Procurorilor;
Procuratura Generală;
Ministerul Finanțelor;
Oficiul Avocatului Poporului;
Consiliul Superior al Magistraturii;
A.O. „Centrul de analiză și prevenire a corupției”;
A.O. „Centrul de Resurse Juridice din Moldova”;
A.O. „Institutul pentru Politici și Reforme Europene”.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Potrivit *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, prezentul proiect de lege urmează a fi consultat și avizat cu instituțiile statului, precum și cu participarea în format larg a societății civile, atât pe pagina web oficială a Ministerului Justiției cât și pe platforma www.particip.gov.md.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

ANEXĂ

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor			
povara administrativă	-2		
fluxurile comerciale și investiționale			
competitivitatea afacerilor			
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii			
concurența pe piață			

activitatea de inovare și cercetare			
veniturile și cheltuielile publice	-2		
cadrul instituțional al autorităților publice	-2		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori			
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor			
situația social-economică în anumite regiuni			
situația macroeconomică			
alte aspecte economice			
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă			
nivelul de salarizare	+2		
condițiile și organizarea muncii	+3		
sănătatea și securitatea muncii			
formarea profesională	+2		
inegalitatea și distribuția veniturilor			
nivelul veniturilor populației			
nivelul sărăciei			
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile			
diversitatea culturală și lingvistică			
partidele politice și organizațiile civice			
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea			
modul sănătos de viață al populației			
nivelul criminalității și securității publice	+ 2		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială			
accesul și calitatea serviciilor educaționale			
accesul și calitatea serviciilor medicale			
accesul și calitatea serviciilor publice administrative			
nivelul și calitatea educației populației			
conservarea patrimoniului cultural			
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale			
accesul și participarea populației în activități sportive			
discriminarea			
alte aspecte sociale			
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon			
calitatea aerului			
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen			
biodiversitatea			
flora			
fauna			
peisajele naturale			
starea și resursele solului			
producerea și reciclarea deșeurilor			
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile			
consumul și producția durabilă			
intensitatea energetică			

eficiența și performanța energetică			
bunăstarea animalelor			
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)			
utilizarea terenurilor			
alte aspecte de mediu			
<i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i>			
Anexe			
Avizul Ministerului Finanțelor			